

РЕШЕНИЕ

№ 3363

гр. София, 21.05.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 14 състав, в публично заседание на 12.04.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пламен Горелски

при участието на секретаря Илияна Янева и при участието на прокурора Михаела Николаева, като разгледа дело номер **5282** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 226, вр. 203 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс, вр. чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди.

От [фирма] е предявена на 31.10.2011 г. искова молба, срещу Агенция „Митници“, за което било образувано адм. дело № 9503/2011 г., пред Административен съд София – град. Решението по това дело е обезсилено, след което е образувано адм. дело № 4251/2017 г. С Решение № 2103/10.02.2020 г. по адм. дело № 1016/2018 г. състав на ВАС, Трето отделение е отменил Решение № 6129/30.10.2017 г. на АССГ, по адм. дело № 4251/2017 г. и го върнал за ново разглеждане, от друг съдебен състав, като е образувано адм. дело № 1654/2020 г. Съдията – докладчик, с Определение № 3064/24.04.2020 г., в съответствие с указанията на касационната инстанция е разделил производството, в резултат на което е образувано настоящото адм. дело № 5282/2020 г.

Исковата молба по настоящото дело се основава на следните факти и обстоятелства.

За обезпечаване внос на стоки от [фирма], по ЕАД № Н0027921/14.05.2008 г. митнически служител определил депозит, в размер на 2 950 лева., който ищецът внесъл на 19.05.2008 г., за да може да освободи стоката. С молба от 01.08.2008 г. дружеството поискало връщане на депозита, но вместо това началникът на Митница „Аерогара – С.“ издал Решение № 558/07.10.2008 г., с което е определена нова, по-висока митническа стойност за стоките. Митническото решение е отменено от Административен съд София – град, с Решение № 77, по адм. дело № 1757/2009 г.,

влязло в законна сила на 02.11.2010 г. Въпреки отмяната на митническото решение, на 02.11.2010 г. депозитът от 2 950 лева бил възстановен едва на 02.03.2011 г., т.е. – четири месеца по – късно. Невъзможността да се разпорежда свободно със сумата от 2 950 лв., за периода, през който е служила като депозит, ищецът определя като имуществена вреда, изразяваща се в липса на закономерно очаквано благоприятно изменение в имущественото си състояние (пропуснати ползи - 1 011, 69 лева), в размер, равен на печалбата от евентуална инвестиция на сумата в търговската дейност на дружеството, но не по-малко от законно определената лихва.

В съдебното заседание ищецът е представляван от адвокат, който: поддържа исковата молба; ангажира писмени доказателства, налични във вече цитираното адм. дело № 9503/2011 г. на АССГ, решението по което е било обезсилено с решение на ВАС; претендира възстановяване разноските за водене на делото, за които е представен списък; представя допълнително и писмени бележки.

Упълномощеният от ответника юриконсулт, с писмен отговор и непосредствено пред Съда: оспорва исковата молба, включително като процесуално недопустима; желае юриконсултско възнаграждение.

Прокурорът при Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на иска.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. – ГРАД, след анализа на доказателствата и на доводите на страните, формира следните правни изводи по същество.

Предмет на разглеждане по настоящото дело е искова молба от [фирма], срещу Агенция „Митници“, уточнена с искова молба (уточнение), от 04.08.2020 г., за присъждане на обезщетение за имуществени вреди, в размер на 1 011, 69 лв., представляващи пропуснати ползи за периода от 19.05.2008 г., до 02.03.2011 г., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба - 31.10.2011 г., до окончателното изплащане, по причина Решение № 558/07.10.2008 г. на началника на Митница „Аерогара-С.“, отменено като незаконосъобразно. С отмененото Решение № 558/07.10.2008 г. началникът на Митница „Аерогара – С.“ е определил нова митническа стойност на внесени от ищеца [фирма] стоки по ЕАД № Н0027921/14.05.2008 г., във връзка с което и като обезпечение е използван внесеният от дружеството на 19.05.2008 г. депозит от 2 950 лева. Каза се, че митническото решение е отменено с Решение № 77, по адм. дело № 1757/2009 г., влязло в законна сила на 02.11.2010 г. По тези факти страните не спорят.

Така предявеният иск е процесуално допустим за разглеждане, по реда на Глава единадесета „Производства за обезщетения“ АПК, вр. чл. 1 от Закона за отговорността на Държавата и общините за вреди.

Ответникът отрича претендираното право на обезщетяване, съображения за което е изложил в писмения отговор и в писмени бележки, с които за първи път е завил и искане, Съдът да отправи преюдициално запитване до СЕС, относно тълкуването на чл. 92, § 2, изр. второ от Регламент (ЕС) № 952/2013 г. на ЕП и на Съвета, за създаване Митнически кодекс на Съюза. Възраженията на ответника, изложени в отговора на исковата молба, по адм. дело № 9503/2011 г. на АССГ, за процесуална недопустимост на същата, не са релевантни към момента, понеже в Решение № 2103/10.02.2020 г. по адм. дело № 1016/2018 г. на ВАС, с което е отменено Решение № 6129/30.10.2017 г. на АССГ, по адм. дело № 4251/2017 г., не се съдържат мотиви за изтекла погасителна давност на претенцията, предвид чл. 110 ЗЗД, следователно, първоначалната искова молба не е приета за недопустима. Ответникът обосновава и доводи, че: не следва да

дължи лихви „за приетото обезпечение“; не е установено незаконосъобразно действие или бездействие на административни органи и длъжностни лица; има съпричиняване от страна на ищеца, който е имал възможност да учреди като обезпечение банкова гаранция, но е внесъл паричен депозит; вредата, претендирана от ищеца не произтича от отменения административен акт, а от избора на ищеца да учреди депозит, вместо да изпълни незабавно задължението за плащане; не е доказано забавено изпълнение при връщане на депозитите, които били освободени, след като това е поискано от ищеца. Заявеното едва с писмените бележки (писмена защита) искане за преюдициално запитване, настоящият съдебен състав намира, освен за процесуално недопустимо, и за несериозно, понеже претенцията на ищеца не е за присъждане на лихви, върху внесения депозит, за времето, през което е бил задържан същият. Претендира се (както бе дефинирано по – горе) пропуснатата полза - „имуществена вреда, изразяваща се в липса на закономерно очаквано благоприятно изменение в имущественото си състояние (пропуснати ползи - 1 011, 69 лева), в размер, равен на печалбата от евентуална инвестиция на сумата в търговската дейност на дружеството, но не по-малко от законно определената лихва“.

Исковите за обезщетения за вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове се разглеждат по реда на Глава единадесета АПК (чл.чл. 203-206), а за неуредените въпроси за имуществената отговорност се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Член 1 от ЗОДОВ възлага на Държавата да отговаря за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни административни актове, действия/бездействие на административни органи и длъжностни лица, при или по повод изпълнение на административна дейност. За да съществува право на иск за обезщетение по този ред, съответно, за да бъде доказана основателността на такъв иск е задължително да бъде установено по несъмнен начин наличието на следните предпоставки, които да са взаимно свързани, а именно: причинени вреди (в случая – имуществена); незаконосъобразен акт на орган или длъжностно лице на Държавата, отменен по съответния ред (в случая – Решение № 558/07. 10. 2008 г. на началника на Митница „Аерогара – С.“); пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразния акт и настъпилата вреда. Възприето е в съдебната практика становището, че: „непосредствени вреди са тези, които по време и място следват противоправния резултат (за случая – митническото решение), а преки са тези, обосноваващи причинната връзка между противоправността на поведението на деликвента и вредите; преки са само тези вреди, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат - т. е., които са адекватно следствие от увреждането; непосредствени вреди са тези, които са настъпили по време и място, следващо противоправния резултат“.

Предвид така очертаня фактически състав и по аргумент от чл. 4 ЗОДОВ, на изследване в процесния случай подлежи: причинени ли са на ищеца [фирма] твърдените имуществени вреди и ако има такива – причинени ли са заради отмененото митническо Решение № 558/07. 10. 2008 г. Отговорите на тези въпроси са в полза на ищеца.

Като „пропуснатата полза“ следва да се приеме осуетяване на възможност за реално увеличаване имуществото на едно лице, в резултат от незаконосъобразен административен акт. Според чл. 82 от Закона за задълженията и договорите, „обезщетението обхваща претърпяната загуба и пропуснатата полза, доколкото те са

пряка и непосредствена последица от неизпълнението и са могли да бъдат предвидени при пораждаване на задължението...“. По аргумент и от Тълкувателно решение № 3/12.12/2012 г. на ВКС, по тълк. дело № 3/2012 г.: „при предявен иск по чл. 82 ЗЗД за обезщетяване на вреди под формата на пропуснати ползи, произтичащи от забавено изпълнение на задължение ..., трябва да съществува сигурност за увеличаване на имуществото на кредитора, която сигурност не се предполага; на обезщетяване подлежат не всички пропуснати от възложителя ползи, а само тези, които са били предвидими за страните по сделката към момента на пораждаване на задължението и са пряка и непосредствена последица от неговото неизпълнение. Това са ползите, чието пропускане, с оглед специфичните за случая обстоятелства и при проявена грижа на добрия стопанин/добрия търговец, страните са могли и са били длъжни да предположат и което е причинено именно от неизпълнението, т. е. което представлява негов необходим и закономерен резултат“. За процесния случай претенцията на ищеца се ограничава до размера на законната лихва, върху сумата на депозита (2 950 лева), изчислена (лихвата), в размер на общо 1 011, 69 лева, уточнен по следния начин: 911, 59 лева за периода от 19.05.2008 г. (датата на внасяне на депозита), до 02.11.2010 г. (датата, на която е влязло в законна сила Решение № 77, по адм. дело № 1757/2009 г., отменящо митническото Решение № 558/07.10.2008 г.); 100, 10 лева, за периода от 03.11.2010 г. (при влязло в законна сила Решение № 77, по адм. дело № 1757/2009 г.), до 02.03.2011 г. – датата, на която депозитът е бил възстановен.

Съдът приема, че освобождаването на стоките по процесния ЕАД № Н0027921/14.05.2008 г. е било възможно единствено след учредяване на депозит, предвид ал. 2 на чл. 80 (отм.) от Закона за митниците, с оглед на което депозитът е бил внесен. Внесеният депозит в пари представлява обезпечение, осигуряващо плащането на митническото задължение (чл. 190 (отм.). Връзката между учредения депозит и допълнително установените с Решение № 558/07.10.2008 г. публични задължения следва от текста на решението, с което на [фирма] е определено публично задължение, в размер на 2 950 лева. Несериозно е възражението на ответника, че дружеството е разполагало с възможност да представи като обезпечение банкова гаранция (арг. чл. 190 – отм. ЗМ), а не парична сума. Възможностите за обезпечаване на митническо задължение са изброени в текста на чл. 190 (отм. ЗМ) алтернативно, следователно, изборът е предоставен на задълженото лице. Учредяването на обезпечение за задълженията по процесния ЕАД № Н0027921/14.05.2008 г. за стоките, за които е определена с отмененото Решение № 558/07.10.2008 г. нова митническа стойност и съответно са начислени допълнителни задължения, обосновава пряка причинноследствена връзка между незаконосъобразния административен акт и претендираните имуществени вреди (пропуснати ползи). В подкрепа на този извод е допълнителното заключение на съдебно-счетоводна експертиза от 10.09.2014 г., прието по адм.дело № 9503/2011 г. на АССГ. Според отговора на т. 1, размерът на депозита е обвързан с определената нова, по-висока митническа стойност на стоките, което е направено след становище на Отдел „Тарифна политика“, при Митница „Аерогара – С.“. Внасянето на депозита на по-ранна дата от определяне на размера на публичните задължения, според новата митническа стойност на стоките, или след датата на освобождаване на стоките, не дискредитира наличието на пряка и непосредствена причинно-следствена. Вещото лице е установило, че учредените от [фирма] депозити са били усвоени, за обезпечаване на възникналите митнически задължения за ДДС и лихви. Поясненията на вещото лице (открито съдебно заседание

на 18.09.2014 г.), че разликата между декларираната и новата митническа стойност на стоките формира нова данъчна основа за облагане с ДДС, респ. определя митническо задължение за довносяне, което се явява определения размер на депозита, потвърждава наличието на този елемент от фактическия състав на отговорността на Държавата по чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

Неоснователно е и възражението на ответника за съпричиняване на вредоносния резултат, по смисъла на чл. 5 ЗОДОВ. По аргумент от чл. 220 ЗМ Решение № 558/07.10.2008 г. на началника на Митница „Аерогара – С.“ е индивидуален административен акт. При липса на изрична разпоредба в специалния закон, касаеща съдебното обжалване, приложима е общата норма на чл.16б, ал. 1 АПК, според която съдебното оспорване на решението е спряло изпълнението му. Изпълнително основание представлява единствено влезният в сила индивидуален административен акт. При надлежно упражнено право на оспорване пред Съда, на Решение № 558/07.10.2008 г., за [фирма] не е съществувало законово задължение да внесе определените с оспореното решение публични задължения, поради което не е налице твърдяното от ответника съпричиняване. Освен това, депозитът е внесен на 19.05.2008 г., т.е. – преди издаването на Решение № 558/07.10.2008 г., което означава, че дружеството – ищец се е лишил от паричните си средства (2 950 лева), преди да бъдат окончателно определени допълнителните публични задължения. Според чл. 197, ал. 1 (отменен, редакцията – ДВ, бр. 63/2000 г.) ЗМ, „обезпечението не се освобождава, докато митническото задължение, за което е било представено, не се погаси или може да възникне отново. Обезпечението се освобождава незабавно, след като митническото задължение се погаси или вече не може да възникне“. Това означава, че с отмяната на Решение № 558/07.10.2008 г., на 02.11.2020 г., считано от 03.11.2010 г. за ответника е възникнало задължение да освободи внесената като обезпечение сума от 2 950 лева. Съгласно определението на чл. 235, б. “а“ от Регламент (ЕИО) № 2913/92 (отменен), „възстановяване е връщане в пълен или частичен размер на заплатените вносни или износни сборове“. Задължението за освобождаване, по арг. от чл. 197, ал. 1 (отм.) ЗМ, на депозит, е парично задължение на Държавата, посредством съответния митнически орган. За неизпълнението на парично задължение, както националното право, така и правото на ЕС предвиждат заплащане на обезщетение за имуществени вреди, което да компенсира частноправния субект за това, че без основание е лишен от ползването на съответната сума. Задължението за обезщетяване на забавено възстановяване възниква от датата на неизпълнение на задължението - в случая – от 03.11.2010 г. В този смисъл и ТР № 3/22.04. 2004 г. на ВКС, по т. д. № 3/2004 г., т. 4. Не съществува процесуална причина, имуществените вреди да се претендират като компенсаторни лихви, равностойни на лихвите за забава при неизпълнение на парично задължение (арг.чл. 86, ал. 1, изр. първо от Закона за задълженията и договорите), чиито размер не подлежи на изрично доказване.

Според задължителното тълкуване на СЕС (Решение от 18.01.2017 г., по дело C-365/15): “когато вносни сборове, в това число антидъмпингови мита се възстановяват, тъй като са били събрани в нарушение на правото на Съюза, за държавите членки е налице задължение, произтичащо от правото на Съюза, да заплатят на правните субекти, които имат право на възстановяване, съответните лихви, считано от момента, в който възстановените мита са платени от тези правни субекти. Следователно, размерът на пропуснатите ползи, които подлежат на обезщетение по ред на чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ, поради техния сигурен характер,

представлява лихвата за забава върху депозита (2 950 лева), считано от датата на учредяването му (19.05.2008 г.) до датата на възстановяването на сумата – 02.03.2011 г. През този период ищецът незаконосъобразно е бил лишен от възможността да ползва собствените си парични средства, понасяйки вреди, съизмерими със законната лихва за забава, изразяващи се в пропуснати ползи, които би реализирал, ако разполагаше и със сумата от 2 950 лева. Законната лихва върху 2 950 лева, за времето от 19.05.2008 г. (датата на внасяне на депозита), до 02.11.2010 г. (датата, на която е влязло в законна сила Решение № 77, по адм. дело № 1757/2009 г., отменящо митническото Решение № 558/07.10.2008 г.) е в размер на 911, 59 лева; за периода от 03.11.2010 г. (при влязло в законна сила Решение № 77, по адм. дело № 1757/2009 г.), до 02.03.2011 г. – датата, на която депозитът е бил възстановен, размерът на законната лихва е 100, 10 лева. Така, общият размер на обезщетението е 1 011, 69 лева. Именно тази сума следва да бъде присъдена в полза на ищеца, заедно със законната лихва от датата на предявяване на иска - 31.10.2011 г., до окончателното изплащане.

Специалният закон – Законът за митниците или Регламент (ЕИО) № 2913/92 (отм.) не са съдържали разпоредби, установяващи изричен ред за обезщетяване на вреди от забавено възстановяване на внесен депозит. С оглед на това, не е налице за случая отрицателната процесуална предпоставка, по смисъла на чл. 8, ал. 3 ЗОДОВ. Процесуалният ред за обезщетяване на претендираната по настоящото дело имуществена вреда е този по чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ. В този смисъл - Решение № 1182/ 24.01.2020 г. на ВАС, по адм.дело № 2928/2018 г., както и Решение № 4859/24.04.2020 г. на ВАС, по адм. дело № 13129/2018 г. постановени по идентични случаи, между същите страни.

В обобщение на гореизложените мотиви Съдът приема, че исквата молба е основателна и доказана.

Основателна е и претенцията на ищеца за възстановяване разноските, за водене на делото – държавна такса от 25 лева и 300 лева адвокатско възнаграждение, предвид разпоредбата на ал. 3, чл. 10 ЗОДОВ.

Водим от горните мотиви и на основание чл. 172, ал. 1, ал. 2, чл. 172а, вр. чл. чл. 203 – 205 АПК, вр. чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ, Административен съд София-град, 14^{-ти} състав

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА АГЕНЦИЯ МИТНИЦИ да заплати на [фирма], ЕИК:[ЕИК] обезщетение за имуществени вреди, в размер на 1 011, 69 лв. (хиляда и единадесет лева, и 69 стотинки), в резултат на отменено като незаконосъобразно Решение № 558/07.10.2008 г., издадено от началника на Митница „Аерогара – С.“, заедно със законните лихви върху тази сума, считано от 31.10.2011 г. - датата на предявяване на иска, до окончателното изплащане.

ОСЪЖДА АГЕНЦИЯ МИТНИЦИ да възстанови на [фирма], ЕИК:[ЕИК] разноските за водене на делото и заплатеното възнаграждение на адвокат, в

общ размер на 325 лв. (триста, и двадесет и пет лева).
Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния
административен съд, в 14 - дневен срок от съобщаването.

СЪДИЯ: